

**Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi vakuutus-
kassalain muuttamisesta**

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 221/1997 vp laiksi vakuutuskassalain muuttamisesta. Eduskunta, jolle sosiaali- ja

terveysvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 35/1997 vp, on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

vakuutuskassalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 7 luvun otsikko, 79 §:n 2 momentti ja 111 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta,

sellaisena kuin niistä on 79 §:n 2 momentti laissa 1296/1996, sekä

lisätään 8 §:ään uusi 2 momentti, 83 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1777/1995, uusi 3 ja 4 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 5 momentiksi, lakiin uusi 83 b—83 e §, 111 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta sekä 132 §:ään uusi 2 ja 3 momentti, jolloin nykyinen 2—5 momentti siirtyvät 4—7 momentiksi, seuraavasti:

8 §

Lakisääteistä toimintaa harjoittavan eläkekassan on pidettävä lakisääteisen ja muun toiminnan varat ja velat sekä tuotot ja kulut erillään siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää.

7 luku

Vakuutusmaksut, vastuovelka ja toimintapääoma

79 §

Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa sitoumuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä sitoumuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettynä tulevi-

en vakuutusmaksujen pääoma-arvolla. Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan eläkekassan osalta vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös vakavaraisuuden ylläpitoon tarkoitettua lisävakuutusvastuuta. Lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion sekä myös muun tappion peittämiseen ja vakuutusmaksujen alentamiseen siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö määrää. Muuta kuin ainoastaan lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan eläkekassan vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös sellaista ministeriön määräämät ehdot täyttävää vakuutettujen etuuksien tuleviin korotuksiin tarkoitettua vastuuta (*indeksikorotusvastuu*), jota perusteiden mukaan ei saa käyttää muun kuin sellaisen tappion peittämiseen, joka on syntynyt vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta.

83 a §

Jos eläkekassan työntekijäin eläkelain mukaisista toimintaa koskeva toimintapääoma ylittää 83 d §:n 1 momentissa tarkoitetun vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän, voidaan ylite mainituissa pykälässä säädetyin edellytyksin sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella palauttaa osakkaille.

Osakkaille voidaan 111 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa palauttaa ne varat, jotka ylittävät 132 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetun määrän, edellyttäen, että eläkekassa on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa.

83 b §

Eläkekassan työntekijäin eläkelain mukaisista toimintaa koskevalla toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan tämän toiminnan varat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset ja vakuudet ylittävät eläkekassan sanotusta vakuutustoiminnasta johtuvat velat ja muut näihin rinnastettavat sitoumukset. Vastuovelkaa laskettaessa ei oteta huomioon 79 §:n 2 momentissa tarkoitettua lisävakuutusvastuuta. Toimintapääomaan luettavista eristä säädetään tarkemmin asetuksella. Eläkekassan varat, velat ja sitoumukset määritellään ja arvioidaan niiden luonne huomioon ottaen sosiaali- ja terveysministeriön määräämien perusteiden mukaisesti.

83 c §

Eläkekassan työntekijäin eläkelain mukaisista toimintaa koskeva vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden toimintapääoman tarvetta ottaen huomioon kyseistä toimintaa koskevien sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta ja siihen luettavista eristä säädetään tarkemmin asetuksella.

Edellä 83 b §:ssä tarkoitetun toimintapääoman vähimmäismäärä on yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta, kuitenkin vähintään yksi prosentti eläkekassan 79 §:n 2 momentissa tarkoitetusta työntekijäin eläkelain mukaisesta vastuuvelasta. Toimintapääoman vähimmäismäärää vastaavan määrän on muodostuttava asetuksella säädettävistä eristä.

83 d §

Jos toimintapääoma on suurempi kuin 83 c §:n 1 momentissa tarkoitetun vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä, siirtoa 79 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen ei saa tehdä. Jos toimintapääoman rajan ylitys on luonteeltaan pysyvä, eläkekassan on järjestettävä toimintansa siten, että toimintapääoman määrä laskee alle edellä määritellyn rajan ottaen huomioon, mitä asetuksessa säädetään toimintapääomaan luettavista eristä.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 83 c §:n 1 momentissa tarkoitetun vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä mutta suurempi kuin vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, eläkekassa voi siirtää sijoitustoiminnan ylijäämän tai osan siitä lisävakuutusvastuuseen tai purkaa sitä sijoitustoiminnan alijäämän osalta. Lisäksi lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa ja purkaa vakuutusmaksuilla rajoitetusti.

Jos toimintapääoma on suurempi kuin 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettu vakavaraisuusraja mutta pienempi kuin vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, eläkekassan on siirrettävä sijoitustoiminnan ylijäämää lisävakuutusvastuuseensa. Eläkekassa voi käyttää lisävakuutusvastuuta rajoitetusti sijoitustoiminnan alijäämän peittämiseen.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettu vakavaraisuusraja, sijoitustoiminnan ylijäämä on siirrettävä kokonaan 79 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen eikä sijoitustoiminnan alijäämää saa peittää lisävakuutusvastuusta. Jos toimintapääoma ei ole vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen eikä eläkekassan vakavaraisuusasemaa voida muulla tavoin vahvistaa, lisävakuutusvastuuta on kartutettava vakuutusmaksuilla.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

83 e §

Lakisäateistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavan eläkekassan, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 83 c §:n 1 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, on tehtävä suunnitelma eläkekassan vakavaraisuuden vahvistamiseksi (*hallituksen suunnitelma*).

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 83 c §:n 1 momentissa määritelty vakavarai-

suusraja, eläkekassan on viipymättä toimitettava sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyttäväksi eläkekassan taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin eläkekassan toimintapääoma ylittää vuoden tai erityisistä syistä ministeriön luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 83 c §:n 2 momentin mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, eläkekassan on viipymättä toimitettava sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin eläkekassan toimintapääoma ylittää kolmen kuukauden kuluessa toimintapääoman vähimmäismäärän. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, ministeriö voi erityisen painavista syistä antaa lisäaikaa enintään kolme kuukautta.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

111 §

Vakuutuskassa on asetettava selvitystilaan ja purettava:

2) jos tilinpäätös osoittaa alijäämää tai jos mahdollinen takuupääoma tai pohjarahasto on sosiaali- ja terveysministeriön säännöissä vahvistamaa määrää pienempi, eikä alijäämää ole peitetty taikka takuupääomaa tai pohjarahastoa täytetty kahden seuraavan tilikauden aikana;

3) jos kassa sääntöjen mukaan on purettava; tai

4) jos eläkekassa ei ole toteuttanut laissa säädettyssä määräajassa 83 e §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmaa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmaa.

132 §

Siirrettäessä 111 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijäin eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen 83 b §:ssä tarkoitettua toimintapääomaa on siirrettävä vähintään 83 c §:n 1 momentissa

tarkoitettua vakavaraisuusrajaa vastaava määrä, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää. Muu osa toimintapääomasta voidaan palauttaa osakkaalle siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Siirrettäessä 111 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijäin eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen otetaan huomioon 83 b §:ssä tarkoitettu toimintapääoma 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajan kaksinkertaiseen määrään asti siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää. Muu osa toimintapääomasta voidaan palauttaa osakkaalle siten kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998. Lain 79 §:n 2 momentti tulee kuitenkin voimaan 31 päivänä joulukuuta 1997 ja 8 §:n 2 momentti 1 päivänä tammikuuta 1999. Lain 83 d §:n säännöstä lisävuokausvastuun kartuttamisesta 83 d §:n 2—4 momentissa tarkoitettulla sijoitustoiminnan ylijäämällä ja eläkekassan vakuutusmaksuilla sovelletaan kuitenkin 31 päivästä joulukuuta 1997 siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö päättää.

Sen estämättä, mitä tämän lain 83 c §:ssä säädetään, ennen lain voimaantuloa rekisteröidyn, lakisääteistä eläkevakuustointia harjoittavan eläkekassan vakavaraisuusraja ja toimintapääoman vähimmäismäärä ovat vuonna 1998 yksi kahdeksasosa ja vuonna 1999 kaksi kahdeksasosaa 83 c §:n mukaisesta vakavaraisuusrajusta ja toimintapääoman vähimmäismäärästä. Vastaavasti seuraavina vuosina vuoteen 2005 asti vakavaraisuusraja ja toimintapääoman vähimmäismäärä ovat kuluneiden kalenterivuosien osoittama määrä kahdeksasosa 83 c §:n mukaisesta vakavaraisuusrajusta ja toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Sen estämättä, mitä 83 d §:n 2 momentissa säädetään, vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava raja on kuitenkin vuonna 1998 puolet täydestä määrästään ja vuonna 1999 kolme neljäsosaa täydestä määrästään.

Sen estämättä, mitä tämän lain 83 a §:ssä ja 132 §:ssä säädetään toimintapääoman siirtämisestä, vuosina 1998—2005 on kuitenkin noudatettava, mitä sosiaali- ja terveysministeriö määrää.

Lain 83 a—83 e §:ää sekä 79 §:n 2 momenttia indeksikorotusvastuun osalta sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1999 sellaiseen eläkekassaan, jossa on järjestetty lakisääteisen eläketurvan lisäksi sitä täydentävää lisäturvaa.

Ennen tämän lain voimaantuloa sosiaali- ja terveysministeriössä vireillä oleviin vastuunsiirtoa koskeviin hakemuksiin sovelletaan kuitenkin edelleen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 1997
